

PETRA VOGLOVÁ

SOCHY

Vydání katalogu finančně podpořil Nadační fond Českého rozhlasu
z veřejné sbírky Světluška

Vydal jako 47. publikaci Okamžik – sdružení pro podporu nejen nevidomých
(www.okamzik.cz), Praha 4, Na Strži 1683/40

Odpovědná redaktorka: Mgr. Pavla Vaňková
Grafická úprava: Karolína Vaňková
Fotografie: Mgr. Pavla Vaňková

Vydání první, Praha 2013
ISBN 978-80-86932-32-3

Úvod

Před více než deseti lety jsem organizovala výstavu Ateliéru hmatového modelování Konzervatoře J. Deyla v Galerii Oliva. Zde jsem se poprvé setkala s pracemi nevidomé sochařky Petry Voglové. Její sochy mě zaujaly svou expresivností a absencí jakékoliv laciné dekorativnosti. Sochy na mě mluvily vnitřním životem. Po čase jsem se s Petrou znovu setkala a to již v době, kdy prošla intenzivním výtvarným a řemeslným školením u Štěpána Axmana. Její sochy dostaly vycizelovaný tvar, jsou mnohem větší a monumentálnější, řemeslně dokonalé. Přesto neztratily Petřin prvotní rukopis, jsou vnitřně křehké a okouzující.

Tak se nechme „okouzlit“ a vtáhnout do života a tvorby této jedinečné výtvarnice. Přejeme jí tímto katalogem mnoho dalších výtvarných počínů.

Za sdružení Okamžik Pavla Vaňková

Let, 64 x 29 x 31 cm

Recenze

Sochařská tvorba Petry Voglové je příběhem výtvarného talentu, který se prosadil navzdory nepříznivým okolnostem. Těžké zrakové postižení vylučuje vizuální podněty a je omezením, které by se právě pro výtvarnou tvorbu mohlo zdát omezením fatálním. Sochy Petry Voglové však přinášejí zkušenost právě opačnou a potvrzen je fakt, že vloha, zde v podobě výtvarného nadání, se dokáže prosadit jaksi navzdory.

Petra už od dětství spontánně vytvářela miniatury tanečnic a zvířat, vzhledem k nedostatku vhodnějšího materiálu často tvořila třeba i z vosku, který si pracně nasbírala. Je třeba zmínit následný pozitivní vliv výtvarného školení, které pomohlo kultivovat prvotní podobu výtvarného tvorby. Ta by se bez něj nejspíš stala pouhým nutkavým stereotypem. Právě setkání se sochařskou hlinou, umožnilo rozvoj talentu, který zatím zůstával v podobě pouhého předpokladu.

Stylová kultivovanost je součástí výtvarné zralosti, u soch Petry Voglové můžeme mluvit o specifických rysech, které tvoří jejich jedinečnost a neopakovatelnost. Toto platí pro podobu užité tvorby, kdy nádoby a kinetické objekty – kuličkovníky – mají typickou antropomorfní charakteristiku. Podobně lze stylovou propracovanost nalézat i v oblasti volné tvorby, která je čistou sochařskou invencí a ve které dominují mužské a ženské postavy, sochařský portrét a motivy zvířat.

Nabízí se otázka, do jaké míry je originálně robustní a bytelný sochařský charakter formován talentem a kdy „ještě působí“ ono v úvodu zmíněné omezení, které se v případě Petry Voglové nakonec stává momentem, který paradoxně napomáhá vzniku jedinečného „vidění“ a vnímání skutečnosti.

Petra Voglová

Narozena 13. 2. 1980 v Šumperku.

1984–1986	MŠ Brno
1986–1995	ZŠ pro nevidomé Brno
1995–2002	Konzervatoř a Ladičská škola J. Deyla v Praze – hlavní obor akordeon, vedlejší obor klarinet
2002–2007	studium u Š. Axmana (www.slepsi.eu)
2007–2011	zaměstnána u Š. Axmana jako učitel
Od září 2012	vlastní dílna v místě bydliště (Olšany u Šumperka)

Oslík, 42 x 19 x 43 cm

Labuť, 22 x 22 x 29 cm

Hlava dědeček, 35 x 20 x 19 cm

Hlava babička, 31 x 19 x 19 cm

Jaké byly vaše první tvůrčí začátky?

Jako téměř každé malé dítě jsem se i já setkala s plastelínou. Můj první dětský „úspěch“ se zřejmě datuje do období mateřské školky. Vzpomínám si, že tehdy jsme v rámci četby krásné knížky Bohumila Říhy, Honzíkova cesta, měli vymodelovat Honzíka, asi se mi tenkrát docela podařil.

Kdy poprvé jste se dostala k práci s hlinou?

K hlině jsem se poprvé dostala v páté třídě na základní škole v Brně v rámci výtvarné výchovy. V té době jsem modelovala samé drobné věci, malé postavičky a zvířátka, byla jsem zvyklá „plácát“ z moduritu a hlína byla přece jen dost podstatně jiná. Musím se přiznat, že mě často rozčilovalo, když mi moje miniaturní výrobky vysychaly pod rukama dřív, než jsem je stihla dokončit a občas i popraskaly. Časem jsem si ale zvykla a dnes na hlinu nedám dopustit. S úctou vzpomínám na našeho učitele výtvarné výchovy p. Karla Jelínka, který už bohužel není mezi námi. Teprve s postupem času doceňuji, jak důležité pro mě bylo, když mě ve výtvarné výchově nenutil dělat nic, co mě nebavilo, ale nechal mě vlastně neomezeně „řádit“ s hlinou, což se mi teď jeví jako neocenitelná pomoc.

Kde nacházíte inspiraci, co vás nejvíce při práci ovlivňuje?

Je to docela jednoduché: inspiraci a veškeré vlivy pro svou práci nacházím bez potíží v běžném životě. Inspirují mě obyčejní lidé a obyčejné věci, mé záliby i to, co mě třeba zrovna nepotěší či dokonce zklame. Na vysvětlenou si dovolím jeden z mých nejnovějších myšlenkových pochodů:

Jedním z mých nových výtvorů je kuličkověž moře. Jízda kuličky po dráze z výšky dolů pro mě představuje radostný pohyb, který vydržím dlouho a několikrát opakovaně sledovat. A přesně takovou radost mi přináší i jedna z mých největších zálib – sledování skoků na lyžích. Na přelomu roku jsem začala s velkým zájmem sledovat jednoho mladého skokana. Jeho vystupování mi přináší radost, pozitivní energii a dobijí mi životní baterie. Je to mladý Slovinec, který pochází z oblasti Primorska, takže se zde ukrývá i odpověď na otázku, proč právě moře. Když svůj myšlenkový pochod shrnu, vychází mi následující:

Pohyb kuličky po dráze z výšky dolů + skok na lyžích z můstku + mladý přímořský skokan = kuličkověž moře.

S jakým omezením se při práci s hlinou setkáváte?

O žádném velkém omezení při své práci naštěstí nevím. Nejčastěji, pokud se přece jen dá mluvit o nějakém omezení, je to, že svůj vlastní výtvor jen těžko unesu a musím požádat o pomoc vidícího člověka, který mi pomůže výrobek přestěhovat. V současné době však ani to není žádný problém.

Jak dalece je vám při tvorbě překážkou to, že nevidíte?

Protože neznám nic jiného než „nevidět“, není to žádná překážka.

Máte zachovalou vizuální paměť?

Vizuální paměť nemám, poněvadž nevidím od narození. Přesto mám ale konkrétní představy, jak vypadají některé věci, na které se nemohu podívat. Lidé se mě často ptají, jak je možné, že vymodeluji slona nebo medvěda, když jsem se jich nikdy nemohla dotknout. Je to také jednoduché: jako dítě jsem nebyla ochuzená o běžné hračky, se kterými si hrají ostatní děti, neberu-li v úvahu obrázkové knížky. Dostávala jsem spous-

tu různých hraček, ať už to byli dodnes oblíbení plyšáci, nebo farmy se zvířátky. Právě díky nim jsem si mohla ohmatat, jak vypadá ovce, koza, kráva nebo kůň. Také žádný dům jsem nemohla nikdy vidět, k tomu zase posloužily dobře stavebnice.

Co se týká dvourozměrných obrázků, nejsem také úplně neznalá. Na poznávání obrázků jsem využívala knížky např. s dětskými říkankami, které byly opatřeny jednoduchými plastickými kresbami pro nevidomé. Byly i doby, kdy jsem zkoušela „kreslit“, ze začátku jen propisovací tužkou, kterou jsem ale musela do papíru hodně rýt, aby bylo něco cítit, občas mi pomohlo si papír otočit z druhé strany, tak byly moje čmáranice lépe hmatatelné. Později na základní škole jsem se v rámci výtvarné výchovy dostala ke speciálním fóliím, na kterých byly vyryté kresby poměrně dobře cítit. Jde ale opravdu jen o pokusy, tříleté dítě by mě strčilo do kapsy.

Vaše objekty neplní jen funkci estetickou, vyrábíte též „kuličkovníky“, které mají funkci rehabilitační. Můžete k tomu ještě něco říci?

Stavbu kuličkovníků považuji za tzv. královskou disciplínu. Nejprve, než jsem se naučila postavit kuličkovou dráhu, jsem začínala jednoduššími rehabilitačními hračkami, do jejichž otvorů se zasouvaly kuličky nebo dřevěné kolíky. Nebylo těžké je vymodelovat, složitější na těchto hračkách je, aby kuličky nebo jiné tvary správně seděly. Stavba kuličkové dráhy je především o trpělivosti, která se ale několikanásobně vrací. Nevěřila jsem tomu, že se někdy mohu naučit takovou kuličkovou dráhu postavit. Na tomto místě bych ráda mnohokrát poděkovala mé bývalé kolegyni Lence Horké, která mě kuličkovou dráhu trpělivě naučila stavět. Díky její trpělivosti a pečlivě promyšlenému postupu mám dnes úspěšně a hlavně samostatně postavených několik kuličkových drah.

Kuličkověž je z mého pohledu fantastická živá funkční hračka, která účelově slouží a většinou zaujme děti i dospělé.

Máte nějaký vzor ve své tvorbě?

Vím, že to zní asi sobecky a sebestředně, ale nemám. Přesněji řečeno, vzor pro svou práci nespátřuji v žádném věhlasném jméně výtvarníka. Mým vzorem se může stát kdokoli, kdo mě něčím zaujme, aniž by o tom věděl. Je možné, že časem svůj velký vzor objevím, může to být i člověk, se kterým se často potkávám a dodnes netuším, že on je právě mým vzorem. Uznávám, ctím a obdivuji některé lidi, kteří se vydali na podobnou samostatnou dráhu, na kterou se teď snažím vkročit i já. Za všechny zmíním Marianu Machalovou, která má za sebou a určitě i před sebou úspěšný a obrovský kus cesty, na který se dívám s velkým uznáním a respektem.

A vaše plány do budoucna?

Myslím, že ačkoli v některých směrech jsem snílek, ve svých plánech do budoucna se snažím být opatrný realista. Tím hlavním a nejdůležitějším plánem je neustále pamatovat na to, že jsem jen člověk s právem na omyl a že mám jen dvě ruce. Také je potřeba mít na paměti, jakým spravedlivým materiálem je hlína a pokud jí člověk nedopřeje potřebný čas a spěchá na ni, určitě se dočká ne zrovna přívětivé reakce. Proto je mým hlavním plánem a cílem do budoucna zůstat nohama na zemi, jen díky tomu se mohu posunout někam dál.

Svítící trpaslík, 61 x 25 x 8 cm

Klíč k srdci, 55 x 19 x 16 cm

Malá zahradnice, 38 x 19 x 24 cm

Košík, 27 x 31 x 27 cm

Kočičí květináč, 24 x 32 x 25 cm

Kuličkovník žába, 48 x 31 x 26 cm

Kuličkovník slon, 42 x 30 x 25 cm

Kuličkovník moře, 49 x 33 x 39 cm

Pes, 22 x 14 x 25 cm

Ovečka, 20 x 10 x 22 cm

Beran, 24 x 10 x 25 cm